

Atspausdinta iš e-seimas.lrs.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ VYRIAUSYBĖS

SUTARTIS DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR ABIPUSĖS APSAUGOS

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybė (toliau vadinamos „Šalimis“), siekdamos skatinti didesnę tarpusavio ekonominę bendradarbiavimą plėtojant vienos Šalies piliečių ir bendrovių investicijas kitos Šalies teritorijoje; pripažindamos, kad susitarimas, suteikiantis tokį investicijų traktavimą, skatins privataus kapitalo judėjimą ir ekonominę Šalių vystymąsi; sutikdamos, kad teisingas ir lygiateisiškas investicijų traktavimas yra reikalingas tam, kad būtų palaikytos stabilios sąlygos investicijoms ir maksimaliai efektyviai panaudojamos ekonominės galimybės; pripažindamos, kad ekonominių ir verslo ryšių plėtojimas gali prisidėti prie abiejų Šalių darbuotojų gerovės ir skatinti pagarbą tarptautiniu mastu pripažintoms darbuotojų teisėms; pabrėždamos dvišalę 1925 m. gruodžio 25 d. didžiausio palankumo statuso sutartį tarp Šalių; palaikydamos dvišalio 1992 m. susitarimo dėl santykių plėtojimo prekybos ir investicijų srityse 3 straipsnį; ir nusprendusios sudaryti investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos sutartį,

s u s i t a r ė:

I straipsnis

1. Šios Sutarties tikslais:

(a) „Investicija“ reiškia bet kurios rūšies investiciją vienos Šalies teritorijoje, nuosavybės teise turimą arba tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamą kitos Šalies piliečių ar bendrovių, tokią kaip akcija, skola, paslaugų ir investicijų sutartis, ir apima:

- (i) materialų ir nematerialų turtą, įskaitant tokias teises kaip hipoteka, turto areštas ar užstatas;
- (ii) bendrovę ar dalis įstatiniame kapitale arba kitokį dalyvavimą įmonėje ar turėjimą teisių į jos turtą;
- (iii) pretenzijas į pinigus ar į ekonominę vertę turinčią veiklą, susijusią su investicija;
- (iv) intelektinę nuosavybę, kuri, *inter alia*, apima teises, susijusias su:
 - literatūros ir meno kūriniais, įskaitant garso įrašus,
 - išradimais visose žmogaus veiklos sferose,
 - pramoniniais dizainais,
 - puslaidininkų mikroschemomis, prekybos paslaptimis, *know-how* ir konfidencialia komercinės veiklos informacija, prekybos ženklais, paslaugų ženklais ir prekybiniais pavadinimais; ir
 - (v) bet kurią teisę, suteiktą įstatymu arba sutartimi, ir bet kurias licencijas ir leidimus pagal įstatymą.

(b) Šalies „bendrovė“ reiškia bet kurios rūšies korporaciją, bendrovę, asociaciją, bendriją ar kitą organizaciją, teisėtai įsteigtą pagal Šalyje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus, nepriklausomai nuo to, ar ji yra įkurta siekti pelno, ar ne, ar ją turi nuosavybės teise arba kontroliuoja privatus asmuo, ar valstybė.

(c) Šalies „pilietis“ reiškia fizinį asmenį, kuris Lietuvos atžvilgiu yra Lietuvos Respublikos pilietis pagal jos taikomus įstatymus, o Jungtinių Amerikos Valstijų atžvilgiu yra Jungtinių Amerikos Valstijų pilietis pagal jos taikomus įstatymus.

(d) „Pajamos“ reiškia sumą, gautą iš investicijos ar susijusią su investicija, įskaitant pelną, dividendus, palūkanas, kapitalo apyvartos pajamas, autorinius honorarus, pajamas iš valdymo, techninės pagalbos ar kitus mokėjimus, ar pajamas natūra.

(e) „Susijusi veikla“ apima bendrovių, filialų, agentūrų, atstovybių, gamyklų ar kitų institucijų, užsiimančių komercine veikla, organizavimą, kontroliavimą, valdymą, išlaikymą ir disponavimą jomis; sutarčių sudarymą, vykdymą ir įgyvendinimą; visų rūšių nuosavybės, įskaitant intelektinę nuosavybę, įsigijimą, naudojimą, apsaugą ir disponavimą ja; lėšų pasiskolinimą; akcijų ir kitų vertybinių popierių pirkimą, išleidimą ir pardavimą; ir užsienio valiutos, skirtos importui, įsigijimą.

(f) „Valstybės įmonė“ reiškia įmonę, Šalies turimą nuosavybės teise ar kontroliuojamą kaip nuosavybės dalis.

(g) „Delegavimas“ apima įstatymų leidžiamosios institucijos leidimą ir vyriausybės įsakymą, nutarimą ar kitą aktą, kuriuo valstybės įmonei ar monopolijai perduodami valdymo įgaliojimai arba joms leidžiama vykdyti šiuos įgaliojimus.

2. Kiekviena Šalis pasilieka teisę netaikyti šios Sutarties teikiamų lengvatų bet kuriai bendrovei, jeigu bet kurios trečiosios valstybės piliečiai kontroliuoja tokią bendrovę ir kitos Šalies bendrovės atveju ta bendrovė neužsiima realia

komercine veikla kitos Šalies teritorijoje arba yra kontroliuojama trečiosios valstybės piliečių, su kuria lengvatų neteikiančioji Šalis nepalaiko normalių ekonominių santykių.

3. Bet koks investuoto ar reinvestuoto turto formos pakeitimas neturi įtakos jo kaip investicijos statusui.

II straipsnis

1. Kiekviena Šalis priima investiciją ir traktuoja ją ir su ja susijusią veiklą ne mažiau palankiai negu panašiomis aplinkybėmis savo piliečių ar bendrovių arba bet kurios trečiosios valstybės piliečių ar bendrovių investiciją ar su ja susijusią veiklą priklausomai nuo to, kuris traktavimas yra palankesnis, su sąlyga, kad kiekviena Šalis turi teisę daryti ar išlaikyti išimtis šios Sutarties Priede išvardytose srityse ar dalykuose. Kiekviena Šalis sutinka prieš įsigaliojant šiai Sutarčiai ar jos įsigaliojimo metu pranešti kitai Šaliai apie visus jai žinomus įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su Priede išvardytomis sritimis ar dalykais. Be to, kiekviena Šalis sutinka pranešti kitai Šaliai apie bet kurias būsimas išimtis, susijusias su Priede išvardytomis sritimis ar dalykais, ir apriboti tokias išimtis iki minimumo. Bet kuri būsima Šalies išimtis nėra taikoma jau egzistuojančioms išimties įsigaliojimo metu toje srityje ar dalyke investicijoms. Traktavimas, suteikiamas pagal bet kurias išimtis, jeigu kitaip nenustatyta Priede, turi būti ne mažiau palankus negu tas, kuris panašiomis aplinkybėmis suteikiamas bet kurios trečiosios valstybės piliečių ar bendrovių investicijai ar su ja susijusiai veiklai.

2. (a) Sutarties nuostatos nėra aiškinamos taip, kad nebūtų leidžiama Šaliai išlaikyti ar įsteigti valstybės įmonę.

(b) Kiekviena Šalis užtikrina, kad bet kuri valstybės įmonė, kurią ji išlaiko ar įsteigia, veiks tokiu būdu, kuris nėra nesuderinamas su Šalies įsipareigojimais pagal šią Sutartį, kai tokia įmonė įgyvendina bet kokius tvarkomuosius, administracinius ar kitokius valdymo įgaliojimus, kuriuos ši Šalis jai delegavo, tokius kaip galėjimas eksproprijuoti, teikti licencijas, tvirtinti komercinius sandorius ar nustatyti kvotas, rinkliavas ar kitus mokesčius.

(c) Kiekviena Šalis užtikrina, kad bet kuri Šalies išlaikoma valstybės įmonė, parduodama savo prekes ar paslaugas Šalies teritorijoje, suteiks geresnį režimą iš nacionalinio arba didžiausio palankumo statuso.

3. (a) Investicija yra visuomet traktuojama teisingai ir lygiateisiškai, naudojasi visiška apsauga bei saugumu ir jokių būdu jai nėra suteikiamas mažiau palankus statusas, negu reikalauja tarptautinė teisė.

(b) Nė viena Šalis neturi jokių būdu vienašalėmis ar diskriminacinėmis priemonėmis trukdyti valdyti, tvarkyti, išlaikyti, naudotis, pasinaudoti, įsigyti, plėsti investicijas ar jomis disponuoti. Sprendžiant ginčus pagal VI ir VII straipsnius, priemonė gali būti laikoma vienašale ar diskriminacine nepaisant to fakto, kad Šalis turėjo ar įgyvendino galimybę peržiūrėti tokią priemonę Šalies teismuose arba administracinėse institucijose.

(c) Kiekviena Šalis laikosi bet kokių įsipareigojimų, kuriuos ji prisiėmė investicijų atžvilgiu.

4. Pagal užsieniečių įvažiavimo ir laikino apsigyvenimo įstatymus vienos Šalies piliečiams yra leidžiama įvažiuoti ir pasilikti kitos Šalies teritorijoje tam, kad šie steigtų, plėstų, valdytų investiciją ar patartų tvarkant investiciją, kurios atžvilgiu jie arba juos samdanti pirmosios Šalies bendrovė yra įdėję ar ruošiasi įdėti žymų kapitalo ar kitokių resursų kiekį.

5. Bendrovėms, kurios yra teisėtai įsteigtos pagal vienos Šalies taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus ir kurios yra investicijos, leidžiama samdyti aukščiausią valdymo personalą savo pasirinkimu, nepaisant pilietybės.

6. Nė viena Šalis neturi kelti veiklos reikalavimų kaip investicijų steigimo, plėtimo ar išlaikymo sąlygos, kurie verčia įsipareigoti eksportuoti pagamintas prekes arba kurie nurodo, kad prekės ar paslaugos turi būti perkamos vietoje, arba kurie nustato kitus panašius reikalavimus.

7. Kiekviena Šalis suteikia efektyvias priemones pareikšti pretenzijoms ir įgyvendinti teisėms investicijų, investicinių susitarimų ir leidimų investicijoms atžvilgiu.

8. Kiekviena Šalis viešai skelbia visus įstatymus ir kitus teisės aktus, administracinę praktiką ir tvarką bei teisinius sprendimus, kurie susiję su investicijomis arba paveikia jas.

9. Statusas, kurį Jungtinės Amerikos Valstijos suteikia Lietuvos Respublikos piliečių ir bendrovių investicijai bei su ja susijusiai veiklai pagal šio straipsnio nuostatas, bet kurioje Jungtinių Amerikos Valstijų valstijoje, teritorijoje ar valdoje yra ne mažiau palankus negu statusas, jose suteikiamas Jungtinių Amerikos Valstijų piliečių, gyvenančių kitose valstijose, teritorijose ar valdose, ir bendrovių, teisėtai įsteigtų pagal kitų valstijų, teritorijų ar valdų įstatymus ir kitus teisės aktus, investicijoms ir su jomis susijusiai veiklai.

10. Šios Sutarties didžiausio palankumo statuso nuostatos netaikomos lengvatoms, kurias bet kuri Šalis suteikė kurios nors trečiosios valstybės piliečiams ar bendrovėms dėl:

(a) tos Šalies privalomų įsipareigojimų, kylančių iš visiškos narystės laisvos prekybos zonoje ar muitų sąjungoje; arba

(b) tos Šalies privalomų įsipareigojimų pagal bet kurią daugiašalę tarptautinę sutartį, sudarytą Visuotinio susitarimo dėl tarifų ir prekybos rėmuose, kuri įsigalios po šios Sutarties pasirašymo.

11. Šalys pripažįsta ir sutinka, kad „susijusi veikla“ apima, nors neišimtinai, tokią veiklą kaip:

(a) frančizių ar teisių pagal licencijas suteikimas;

- (b) galimybė naudotis registracijomis, licencijomis, leidimais ir kitais aprobavimais (kurie bet koku atveju suteikiami nedelsiant);
- (c) galimybė naudotis finansinėmis institucijomis ir kreditų rinkomis;
- (d) galimybė naudotis savo lėšomis, laikomomis finansinėse institucijose;
- (e) įrangos, reikalingos normaliam verslo reikalų tvarkymui, importavimas ir įrengimas, įskaitant, bet neišimtinai, įstaigų įrangą ir automobilius, ir bet kokios taip importuotos įrangos ir automobilių eksportas;
- (f) komercinės informacijos platinimas;
- (g) rinkos studijų vykdymas;
- (h) komercinių atstovų, įskaitant agentus, konsultantus ir platintojus, skyrimas bei jų dalyvavimas prekybos mugėse ir reklaminiuose renginiuose;
- (i) prekių ir paslaugų realizavimas, įskaitant realizavimą per vidaus platinimo ir prekybos sistemas, taip pat naudojant reklamą ir tiesioginius kontaktus su asmenimis ir bendrovėmis;
- (j) galimybė naudotis komunaliniais patarnavimais, komunalinėmis paslaugomis ir komercijai nuomojamomis patalpomis nediskriminacinėmis kainomis, jeigu kainos yra nustatytos ar kontroliuojamos vyriausybės; ir
- (k) galimybė naudotis visų rūšių žaliavomis, resursais ir paslaugomis nediskriminacinėmis kainomis, jeigu kainos yra nustatytos ar kontroliuojamos vyriausybės.

III straipsnis

1. Investicijos nėra eksproprijuojamos ar nacionalizuojamos nei tiesiogiai, nei netiesiogiai lygiavertėmis ekspropriacijai ar nacionalizacijai priemonėmis („ekspropriacija“), išskyrus kai tai atliekama visuomenės tikslais, nediskriminaciniu būdu, išmokant neatidėliotiną, adekvačią ir efektyvią kompensaciją, ir laikantis įstatymų bei bendrų traktavimo principų, nustatytų II straipsnio 3 dalyje. Kompensacija yra lygiavertė eksproprijuotų investicijų rinkos kainai prieš pat imantis ekspropriacinių veiksmų ar jiems tapus žinomiems priklausomai nuo to, kas įvyksta pirmiau; kompensacija yra apskaičiuojama laisvai naudojama valiuta pagal tuo metu vyraujančią rinkos keitimo kursą, išmokama nedelsiant, apima palūkanas nuo ekspropriacijos datos pagal komerciškai pagrįstą normą, tokią kaip LIBOR plus atitinkama marža, yra visiškai realizuojama ir laisvai pervedama.

2. Bet kurios Šalies pilietis ar bendrovė, kurie pareiškia, kad visa ar dalis jų investicijos buvo eksproprijauta, turi teisę, kad kitos Šalies atitinkamos teisminės ar administracinės institucijos neatidėliodamos patikrintų ir nustatytų, ar įvyko tokia ekspropriacija, ir, jeigu taip, ar bet kuri tokia ekspropriacija ir bet kuri su ja susijusi kompensacija atitinka tarptautinės teisės principus.

3. Bet kurios Šalies piliečius ar bendroves, kurių investicijos patiria nuostolių kitos Šalies teritorijoje dėl karo ar kitokio ginkluoto konflikto, revoliucijos, nepaprastosios padėties, maišto, pilietinių neramumų ar kitų panašių įvykių, kiek tai susiję su bet kokiais priemonėmis, kurių kita Šalis imasi dėl tokių nuostolių, ši kita Šalis traktuoja ne mažiau palankiai negu savo piliečius ar bendroves ar bet kurios trečiosios valstybės piliečius ar bendroves priklausomai nuo to, kuriuos traktuoja palankiausiai.

IV straipsnis

1. Kiekviena Šalis leidžia laisvai ir nedelsiant atlikti visus su investicijomis susijusius pervedimus į savo teritoriją ir iš jos. Tokie pervedimai apima:

- (a) pajamas;
- (b) kompensaciją pagal III straipsnį;
- (c) mokėjimus, kylančius iš investicinių ginčų;
- (d) mokėjimus, atliekamus pagal sutartį, įskaitant pagrindinės skolos padengimą ir priaugusių palūkanų mokėjimus, atliekamus pagal paskolos sutartį;
- (e) įplaukas, gautas pardavus ar likvidavus visą investiciją ar bet kurią jos dalį; ir
- (f) papildomus įnašus į kapitalą investicijoms išlaikyti ar plėsti.

2. Pervedimai atliekami laisvai naudojama valiuta pagal pervedimo dieną vyraujančią rinkos keitimo kursą, atsižvelgiant į vietos sandorius ta valiuta, kuria bus pervedama.

3. Nepaisant 1 ir 2 dalies nuostatų, bet kuri Šalis gali išlaikyti įstatymus ir kitus teisės aktus, (a) reikalaujančius valiutos pervedimo ataskaitų, ir (b) uždedančius pajamų mokesčius tokiomis priemonėmis kaip sulaikomas mokestis, taikomas dividendams ar kitiems pervedimams. Be to, kiekviena Šalis gali ginti kreditorių teises ar užtikrinti sprendimų vykdymą teisminiame procese lygiateisiškai, nediskriminaciniu būdu ir sąžiningai taikydama savo įstatymus.

V straipsnis

Šalys susitaria nedelsdamos konsultuotis bet kurios iš jų prašymu, kad būtų išspręstas bet koks ginčas dėl šios Sutarties ar aptartas bet koks klausimas, susijęs su šios Sutarties aiškinimu ar taikymu.

VI straipsnis

1. Šio straipsnio tikslais investicinis ginčas yra ginčas tarp Šalies ir kitos Šalies piliečio ar bendrovės, kylantis dėl arba susijęs su:

- (a) investiciniu susitarimu tarp tos Šalies ir tokio piliečio ar bendrovės;
- (b) investiciniu leidimu, suteiktu tos Šalies užsienio investicijų institucijos tokiam piliečiui ar bendrovei; arba
- (c) bet kokios teisės, kurią ši Sutartis suteikė ar sukūrė investicijų atžvilgiu, tariamu pažeidimu.

2. Investicinio ginčo atveju ginčo šalys pirmiausia turi siekti sprendimo konsultacijomis ir derybomis. Jeigu ginčo nepavyksta išspręsti draugiškai, suinteresuotas pilietis ar bendrovė gali pasirinkti perduoti ginčą spręsti:

- (a) Šalies, kuri yra ginčo šalis, teismams ar administracinėms institucijoms; arba
- (b) pagal bet kokią taikytiną ginčų sprendimo tvarką, dėl kurios susitarta anksčiau; arba
- (c) pagal 3 dalies sąlygas.

3. (a) Su sąlyga, kad suinteresuotas pilietis ar bendrovė neperdavė ginčo spręsti pagal 2 dalies (a) arba (b) punktus ir praėjo 6 mėnesiai nuo tos datos, kai kilo ginčas, suinteresuotas pilietis ar bendrovė gali pasirinkti raštu sutikti, kad ginčas būtų perduotas spręsti privalomam arbitražui:

- (i) į Tarptautinį investicinių ginčų sprendimo centrą („Centras“), įkurtą pagal Konvenciją dėl investicinių ginčų tarp valstybių ir kitų valstybių piliečių sprendimo, sudarytą Vašingtone 1965 m. kovo 18 dieną („ICSID Konvencija“), su sąlyga, kad Šalis yra šios Konvencijos dalyvė; arba
- (ii) panaudojant papildomas Centro priemones, jeigu nėra galimybių kreiptis į Centrą; arba
- (iii) pagal Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) arbitražo taisykles; arba
- (iv) į bet kurią kitą arbitražo instituciją arba pagal bet kurias kitas arbitražo taisykles, ginčo šalims tarpusavyje susitarus.

(b) Suinteresuotam piliečiui ar bendrovei taip sutikus, kiekviena ginčo šalis gali pradėti arbitražą sutinkamai su pasirinkimu, nurodytu sutikime.

4. Kiekviena Šalis sutinka perduoti bet koki investicinį ginčą spręsti privalomam arbitražui sutinkamai su pasirinkimu, nurodytu rašytiniame piliečio ar bendrovės sutikime pagal 3 dalį. Toks sutikimas kartu su piliečio ar bendrovės rašytiniu sutikimu, duotu pagal 3 dalį, patenkina reikalavimus dėl:

(a) ginčo šalių rašytinio sutikimo ICSID Konvencijos II skyriaus (Centro jurisdikcija) tikslais ir Papildomų priemonių taisyklių tikslais; ir

(b) „rašytinio susitarimo“ Jungtinių Tautų Konvencijos dėl užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo, sudarytos Niujorke 1958 m. birželio 10 dieną („Niujorko Konvencija“), II straipsnio tikslais.

5. Bet koks arbitražas pagal 3 dalies (a) (ii), (iii) ar (iv) punktus rengiamas valstybėje, kuri yra Niujorko Konvencijos dalyvė.

6. Bet koks arbitražo sprendimas, priimtas pagal šį straipsnį, yra galutinis ir privalomas ginčo šalims. Kiekviena Šalis įsipareigoja nedelsdama vykdyti bet kurio tokio sprendimo nuostatas ir užtikrinti savo teritorijoje jo vykdymą.

7. Bet kokiame procese, susijusiame su investiciniu ginču, Šalis nereiškia, kaip atsikirtimą, priešiškinį, priešpriešinio reikalavimo teisę ar kitaip, kad suinteresuotas pilietis ar bendrovė gavo ar gaus pagal draudimo ar garantijos sutartį atlyginimą ar kitą kompensaciją už visus ar dalį patirtų nuostolių.

8. Arbitražo, vykstančio pagal šio straipsnio 3 dalį, tikslais bet kuri bendrovė, kuri yra teisėtai įsteigta pagal Šalyje ar jos politiniame darinyje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus, tačiau kuri, prieš pat atsitinkant įvykiui ar įvykiams, sukėlusiems ginčą, buvo kitos Šalies piliečių ar bendrovių investicija, traktuojama kaip tos kitos Šalies pilietis ar bendrovė pagal ICSID Konvencijos 25 straipsnio (2) (b) dalį.

VII straipsnis

1. Bet koks ginčas tarp Šalių dėl šios Sutarties aiškinimo ar taikymo, kuris neišsprendžiamas konsultacijomis ar kitais diplomatiniais kanalais, bet kurios Šalies prašymu perduodamas į arbitražinį teismą privalomam sprendimui pagal tarptautinės teisės taikytinas normas. Nesant kitokio Šalių susitarimo, vadovaujamosi Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) arbitražo taisyklėmis tiek, kiek jų nepakeičia Šalys arba arbitrai.

2. Per du mėnesius nuo prašymo gavimo kiekviena Šalis paskiria arbitrą. Du arbitrai išrenka Pirmininku trečią arbitrą, kuris yra trečiosios valstybės pilietis. UNCITRAL taisyklės, reguliuojančios trijų arbitrų kolegijos narių skyrimą,

mutatis mutandis taikomos skiriant arbitrų kolegiją, išskyrus tai, kad šiose taisyklėse minima skiriančioji institucija yra Centro Generalinis Sekretorius.

3. Jeigu nesusitarta kitaip, visi pareiškimai pateikiami ir visi arbitražinio teismo posėdžiai užbaigiami per šešis mėnesius nuo trečio arbitro išrinkimo datos, ir arbitražinis teismas priima savo sprendimus per du mėnesius nuo paskutinių pareiškimų datos arba nuo posėdžių uždarymo datos priklausomai nuo to, kuri yra vėlesnė.

4. Kiekviena Šalis apmoka savo atstovavimo arbitražiniame procese išlaidas. Pirmininko, kitų arbitrų išlaidas bei kitas proceso išlaidas abi Šalys apmoka po lygiai. Tačiau arbitražinis teismas gali savo nuožiūra nurodyti, kad viena iš Šalių apmokėtų didesnę išlaidų dalį.

VIII straipsnis

Ši Sutartis nesusiaurina:

(a) bet kurios Šalies įstatymų ir kitų teisės aktų, administracinės praktikos ar tvarkos, ar administracinių ar teisminių sprendimų;

(b) tarptautinių teisinių įsipareigojimų; arba

(c) kiekvienos Šalies prisiimtų įsipareigojimų, įskaitant esančius investiciniame susitarime ar investiciniame leidime, kurie suteikia investicijoms ar su jomis susijusiai veiklai palankesnę statusą negu ši Sutartis panašiomis aplinkybėmis.

IX straipsnis

1. Ši Sutartis nekliudo bet kuriai Šaliai taikyti priemones, būtinas viešosios tvarkos palaikymui, savo įsipareigojimų dėl tarptautinės taikos ir saugumo palaikymo ar atstatymo vykdymui ar savo esminių saugumo interesų gynimui.

2. Ši Sutartis nekliudo bet kuriai Šaliai reikalauti laikytis specialių formalumų, susijusių su investavimu, tačiau tokie formalumai neturi paveikti nė vienos iš šioje Sutartyje nurodytų teisės turinio.

X straipsnis

1. Atsižvelgdama į savo mokesčių politiką, kiekviena Šalis turi siekti teisingumo ir lygiateisiškumo, traktuodama kitos Šalies piliečių ir bendrovių investicijas.

2. Nepaisant to, šios Sutarties nuostatos, ir ypač VI ir VII straipsniai, mokesčių klausimams taikomos tik:

(a) ekspropriacijai, pagal III straipsnį;

(b) pervedimams, pagal IV straipsnį; arba

(c) investicinio susitarimo ar leidimo sąlygų laikymuisi ar įgyvendinimui, kaip nurodyta VI straipsnio 1 dalies (a) ar (b) punktuose,

ties, kiek jų nereguliuoja Sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo tarp abiejų Šalių nuostatos, reguliuojančios ginčų sprendimą, arba ties, kiek jie iškelti pagal šias ginčų sprendimo nuostatas ir nebuvo išspręsti per pagrįstą laikotarpį.

XI straipsnis

Ši Sutartis taikoma Šalių politiniams ir administraciniams dariniams.

XII straipsnis

1. Ši Sutartis įsigalioja po trisdešimties dienų nuo apsikeitimo ratifikaciniais raštais datos. Ji galioja dešimt metų ir lieka galioti toliau, kol nebus nutraukta pagal šio straipsnio 2 dalį. Ji taikoma investicijoms, egzistuojančioms įsigaliojimo metu, taip pat investicijoms, atliktoms ar įsigytoms vėliau.

2. Kiekviena Šalis gali, prieš vienerius metus raštu pranešusi kitai Šaliai, nutraukti šią Sutartį pradinio dešimties metų laikotarpio pabaigoje ar bet kuriuo metu vėliau.

3. Investicijų, kurios atliktos ar įsigytos prieš šios Sutarties nutraukimo datą ir kurioms taikoma ši Sutartis, atžvilgiu visų kitų šios Sutarties straipsnių nuostatos lieka galioti tolesniam dešimties metų laikotarpiui nuo Sutarties nutraukimo datos.

4. Priedas ir Protokolas sudaro šios Sutarties neatskiriamą dalį.

Paliudydami tai, atitinkami įgaliotieji asmenys pasirašė šią Sutartį.

Sudaryta Vašingtone 1998 m. sausio 14 d. dviem egzemplioriais lietuvių ir anglų kalbomis, abu tekstai vienodai autentiški.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ
VYRIAUSYBĖS VARDU

PRIEDAS

1. Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybė pasilieka teisę daryti ar išlaikyti ribotas išimtis iš nacionalinio režimo, kaip numatyta II straipsnio 1 dalyje, žemiau išvardytose srityse ar dalykuose:

pervežimai oru; jūrų ir pakrantės laivininkystė; bankininkystė, draudimas, vertybiniai popieriai ir kitos finansinės paslaugos; vyriausybinių subsidijos; vyriausybinių draudimo ir paskolų programos; energijos gamyba; muitinės tarpininkai; nekilnojamojo turto nuosavybė; radijo ir televizijos tinklų ar stočių nuosavybė ir naudojimas; COMSAT akcijų nuosavybė; telefono ir telegrafo bendras paslaugų teikimas; povandeninių kabelių paslaugų teikimas; žemės ir gamtinių išteklių naudojimas; kalnakasyba viešosiose teritorijose; jūrinės paslaugos ir su jomis susijusios paslaugos; Jungtinių Valstijų Vyriausybės vertybinių popierių pirminis platinimas.

2. Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybė pasilieka teisę daryti ar išlaikyti ribotas išimtis iš didžiausio palankumo statuso, kaip numatyta II straipsnio 1 dalyje, žemiau išvardytose srityse ar dalykuose:

kalnakasyba viešosiose teritorijose; jūrinės paslaugos ir su jomis susijusios paslaugos; vienkryptės palydovinės DTH ir DBS televizijos signalų ir skaitmeninių garso signalų transliacijos paslaugos; ir Jungtinių Valstijų Vyriausybės vertybinių popierių pirminis platinimas.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė pasilieka teisę daryti ar išlaikyti ribotas išimtis iš nacionalinio režimo, kaip numatyta II straipsnio 1 dalyje, žemiau išvardytose srityse ar dalykuose:

išimtinės nuosavybės teise Lietuvos Respublikai priklausančių objektų žemės; valstybinių parkų, valstybinių rezervatų, draustinių, biosferos monitoringo teritorijų apsaugos zonų žemės; žemės ūkio paskirties žemės; miškų ūkio paskirties žemės, išskyrus ūkinei veiklai skirtų pastatų ir įrenginių eksploatacijai reikalingus sklypus, numatytus patvirtintuose planavimo dokumentuose; rekreacinių ir apsauginių miškų, upių, kitų, didesnių kaip 1 ha, vandens telkinių ir jų pakrančių apsaugos juostų žemės; kurortų, viešosios paskirties rekreacijos ir poilsio teritorijų, paskirų bendro viešojo naudojimo poilsio objektų žemės; valstybės saugomų gamtinio karkaso, gamtos, istorijos, archeologijos ir kultūros objektų bei jų apsaugos teritorijų žemės; teritorijų, pagal planavimo dokumentus rezervuotų bendrojo naudojimo keliams ir inžinerinėms komunikacijoms, miestų ar kitų vietovių bendrojo naudojimo infrastruktūros objektams ir kitiems bendriems visuomenės poreikiams, žemės; bendrojo naudojimo kelių, geležinkelių, aerouostų, jūros ar upių uostų, magistralinių vamzdynų ir kitų bendrojo naudojimo inžinerinių komunikacijų bei jų eksploatacijai reikalingos žemės; įstatymų nustatyta tvarka laisvosios ekonominės zonos teritorijai skirtos žemės; saugomų teritorijų, kuriose aptikta naudingųjų iškasenų ir kitų gamtos turtų, žemės, išskyrus žemės sklypus, kurie pagal planavimo dokumentus tiesiogiai skirti šių išteklių gavybai ar eksploatavimui reikalingų pastatų ir įrenginių statybai; Kuršių nerijos žemės, Baltijos jūros ir Kuršių marių pakrantės 15 km pločio ruožo žemės, išskyrus nekurortinius miestus; pasienio ruožams priskirtos žemės; teritorijų, skirtų ar rezervuotų krašto apsaugos reikmėms, taip pat teritorijų, kuriose žemės įsigijimas įstatymų ar Vyriausybės nutarimų apribotas saugumo motyvais, nuosavybės;

nenaudojamų pagal teisėtą vaistinę paskirtį narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamyba ir pardavimas; kultūrų, kuriose yra nenaudojamų pagal teisėtą vaistinę paskirtį narkotinių ar psichotropinių medžiagų, auginimas, perdirbimas ir pardavimas; loterijų organizavimas.

PROTOKOLAS

Šalys patvirtina abipusį supratimą, kad šios Sutarties nuostatos neįpareigoja nė vienos Šalies dėl bet kurio veiksmo ar fakto, kuris įvyko, ar bet kurios situacijos, kuri nustojo egzistuoti iki šios Sutarties įsigaliojimo datos.
